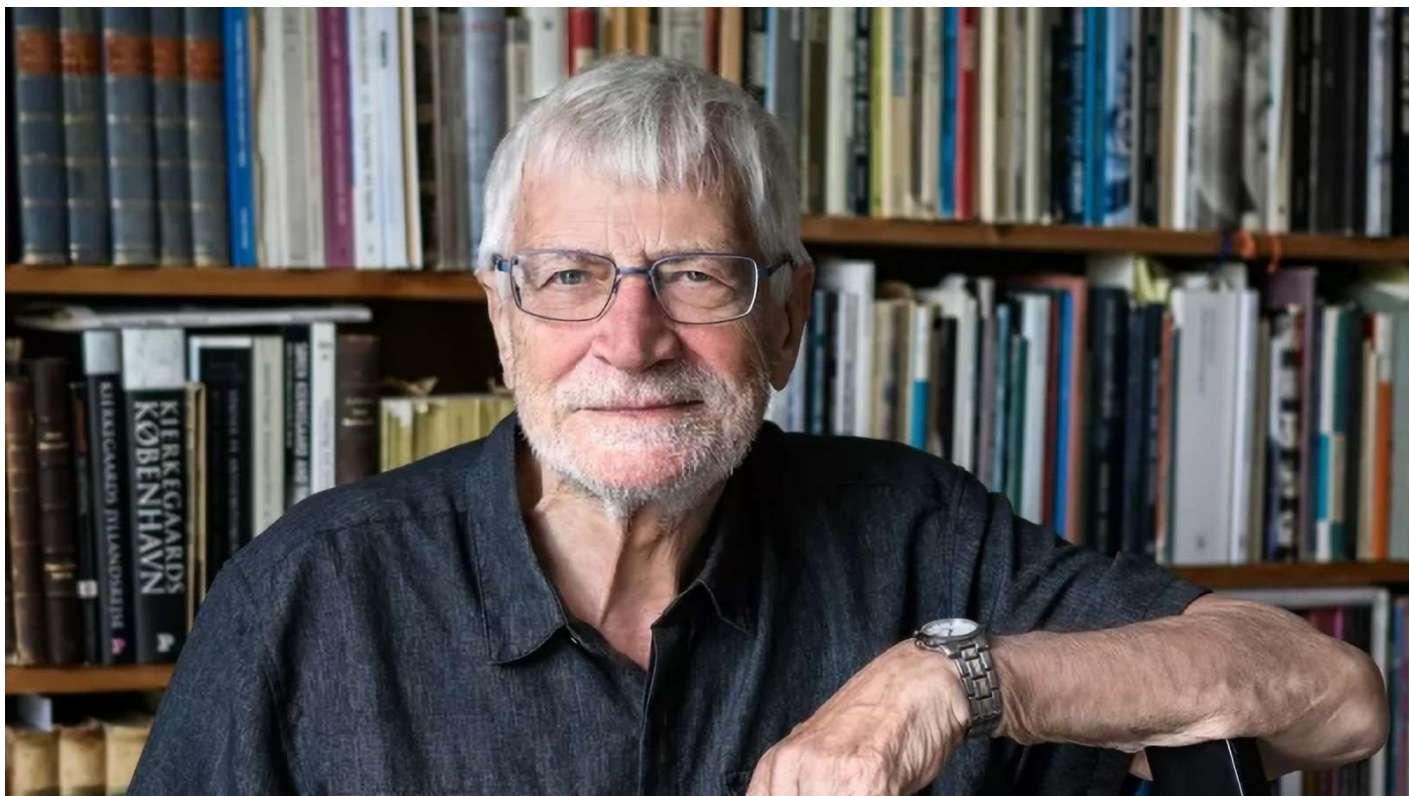

Thomas Bredsdorff i tilstandsrapport om aldring: Båndene til andre mennesker er det vigtigste

Thomas Bredsdorff har tidligere skrevet om livet med en dement ægtefælle i "Tøsne og forsyntia", 2017. Nu skriver han om at være "lykkelig tæt" på livets afslutning. Foto: Alexander Banck Petersen

Lone Kühlmann

13.01.2024

KULTUR // BOGANMELDELSE – “Man må holde af for at holde ud”, skriver den nu 86-årige litteraturprofessor emeritus i *Lykkeligt nært*. Thomas Bredsdorff går helt tæt på en ikke ugenkendelig oldings liv og hans refleksioner over at blive gammel, om forfængelighed, kontrol og påskønnelse – den man selv modtager, og den, man viser andre.

Lykkeligt nær. En oldings optegnelser

Forfatter: Thomas Bredsdorff

Illustreret af: Thomas Thorhauge

Forlag: **Gutkind**. Udkom d. 10. januar 2024

Alderdom er ikke en diagnose. Man kan gå til udredning for alle mulige skavanker, men ikke for aldring. Thomas Bredsdorff har et forslag til, hvad man kunne gøre: Man kan følge en oldings dage over et år og notere, hvordan han bliver endnu ældre. En tilstandsrapport i slowmotion, som han kalder det. Det er det, han leverer her.

Han vælger at omtale den gamle mand i 3. person. Men oldingen er ham selv. 84 da rapporten i form af dagbogsblade starter. Næsten 86, da den slutter.

Måske er det et benspænd, han har lagt ind for sig selv, det kan også være en form for blufærdighed – en lille afstand – ved at holde fortællingen i 3. person. Han lægger grundvilkårene for hovedpersonen frem fra starten:

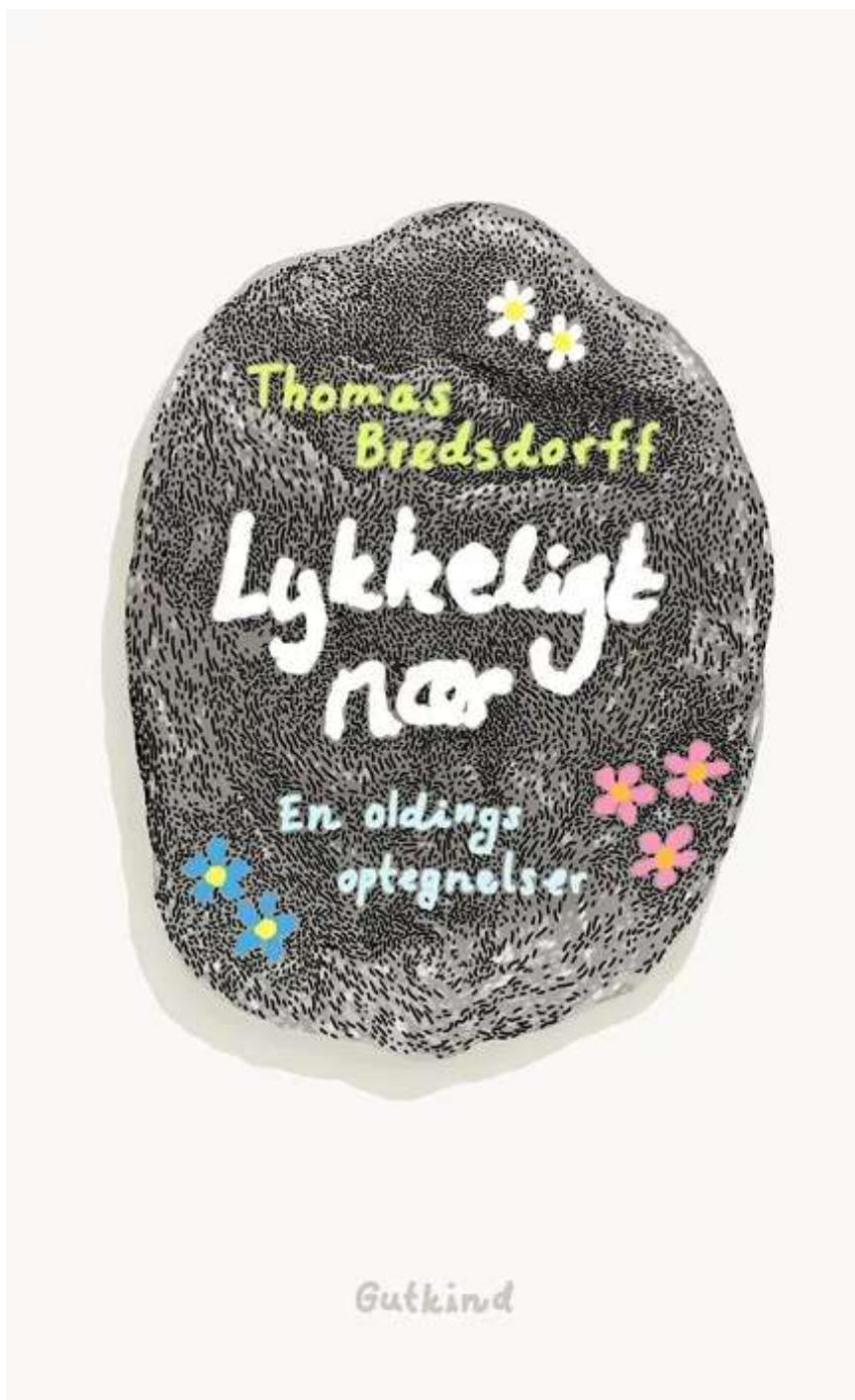
”Han er en begunstiget gamling. Et træ, der stadig bliver vandet. Han har endnu fast arbejde på det blad, han har været knyttet til i 56 år.” Vi får at vide, at oldingen har et varmt forhold til sin datter, svigersøn og barnebarnet. Hende har han fået sent i livet, ser hver uge og omfatter med stor kærlighed.

Kærlighed og aktiviteter

Folk, der har læst hans smukke *Tøsne og forsyntia*, vil vide, at han mistede sin hustru Lene til demens. Nu kan vi glæde os med ham over, at han har mødt en gammel veninde. Hun har sin egen familie, men ”de to har i fremskreden alder fået et stærkt indbyrdes forhold, som de begge er glade for.”

Senere i bogen fremgår det, at venindens alder er betydeligt mindre fremskreden end oldingens, men lad nu det ligge. Han vinterbader og spiller badminton hver uge. I hvert fald i starten.

Og så læser han digte. Politiken-læsere vil vide, at Bredsdorff i 15 år bestyrede den populære Poetisk. En digtspalte, der med stor indsigt præsenterede både gammel og ny poesi. I bogen får vi fra starten at vide, at han vil slutte, når han bliver 85. Han ved, at han har passionerede læsere, for han hører fra dem, men han synes, tiden er inde. Måske frygter han, at bladets ledelse vil få samme ide og vil hellere komme først?

Thomas Bredsdorffs nye bog er nr. 20 i rækken af udgivelser.

Det får vi ikke at vide, men han noterer med tilfredshed, at ledelsen gerne ser, at han fortsætter sin tilknytning til bladet. Ikke mindst som en påskønnet nekrologskribent. Et arbejde, der giver ham mulighed for at udfolde sig både sprogligt og personligt.

Han noterer sig, at der har været op- og nedture i samarbejdet med bladet, men på intet tidspunkt har det været så gnidningsfrit som nu. Der er ikke karriere i det længere. Kun lyst. Og måske lidt forfængelighed?

En oldings (selv-)refleksioner

Oldingen gør sig mange overvejelser om sine dårlige sider. Når han læser dagbogen igennem, synes han, at hans dårligere egenskaber træder tydeligere frem med alderen. Han er lidt flov over sin tydelige forfængelighed og måske mere over den fejhed, der i løbet af karrieren som litteraturforsker og professor afholdt ham fra at give udtryk for holdninger, der afveg fra de gældende på parnasset.

Måske er overvejelserne dikteret af samme behov for kontrol, som fik ham til selv at nedlægge Poetisk-spalten.

Jeg finder det interessant. En af alderens fordele er tydeligvis, at man bliver friere. Man behøver ikke at putte med sine meninger. Det er nok især af betydning for mennesker, hvis holdninger kan have en eller anden form for konsekvens for andre. Professorer f.eks. Og anmeldere.

“Det er en fin bog. Dejligt illustreret af tegneren Thomas Thorhauge

Oldingen beskæftiger sig meget med poesi, andet ville man vel heller ikke forvente af en litteraturprofessor. Han er i dagbogen meget optaget af kinesisk poesi og refererer løbende til klassiske forfattere og tænkere. Han gør sig kloge tanker ud fra de forfattere, han læser. Det er fint. På kanten af for fint ind imellem.

Men læsningen bliver (endnu) mere interessant, når han deler ud af personlige oplevelser og indsigter. Som når han fortæller om sin familie i flere led, sit helbred og badmintonkampe med vennerne, så længe det går. Det motionshold, han melder sig til, da det er slut med badminton. Alle de andre er kvinder og er meget bedre til øvelserne end ham, men de trøster ham efter timen: ”Du må tænke på, at du er begynder.”

Thomas Bredsdorff er lykkeligt nær

Det værste er rædslen, der griber ham, da han ikke kan finde sit pas, der ikke længere er på sin faste plads og heller ikke nogen andre steder. Er det slut nu? Kan han ikke længere finde ud af at rejse?

Han finder ikke passet, men har evner nok til at skaffe sig et nødpas. Så han kommer afsted. Men med frygt og bæven. For hvor længe?

Thomas Bredsdorffs jeg kommer frem igen, når han til slut evaluerer det, ”oldingen” har skrevet i årets løb. Han ser en del stædighed og ”hvad sagde jeg,” men ser ikke noget fremherskende jeg. Kontinuiteten betyder ikke så meget som velværet i øjeblikket.

”Han elsker at blive værdsat. Så vidt jeg kan se, er det hans vigtigste drivkraft”, skriver Bredsdorff om sig selv. Efter min beskedne opfattelse en dækkende følelse for de fleste af os. Men indbefattet gengældelse. Det er ikke nok at blive elsket. Man skal selv elske. ”Man må holde af for at holde ud.”

Sådan er det.

Det er en fin bog. Dejligt illustreret af tegneren Thomas Thorhauge.

Læs også Lone Kühlmanns anmeldelse af Olav Hergels seneste roman her.

aldring

menneskelighed

relationer

Lone Kühlmann

Lone Kühlmann er journalist og forfatter. Hun har bestredet en række tillidsposter, bl.a. som formand for TV2Danmark 1995-99.

Modtag POV Weekend, følg os på Facebook – eller bliv medlem!

Hold dig opdateret med ugens væsentligste analyser, anmeldelser og essays i **POV Weekend** – hver fredag morgen.

Det er gratis, og du kan tilmelde dig her →

Ja tak, send mig POV Weekend

POV er et åbent og uafhængigt dansk non-profit medie.

Har du mulighed for at bidrage til vores arbejde? Bliv medlem her →

25 kr./md.

50 kr./md.

100 kr./md.

Overblik

POV International